

Univerzita
Pardubice
Fakulta
filozofická

Katedra: religionistiky

Akademický rok: 2013/2014

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora: Lucie Dvořáková

Název tématu: Historické kořeny českého antiklerikalismu

Bakalářská práce Lucie Dvořákové *Historické kořeny českého antiklerikalismu* je velmi přehledně a v souladu se zadáním rozděleně do čtyř kapitol („Definice pojmu antiklerikalismus“, „Antiklerikalismus v evropské perspektivě“, „Dějiny českého antiklerikalismu“ a „Představitelé českého antiklerikalismu“), jejichž délka je ovšem velmi různorodá.

Po úvodním vymezení pojmu „antiklerikalismus“ pro účely práce následuje obecně historický úvod do problematiky, ve kterém se objevují některé nepřesnosti (např. v definování pojmů „deismus“ a „přirozené náboženství“ na s. 2 či v tvrzení o krizi habsburské monarchie na počátku osmnáctého století na s. 3). Málo precizně působí i zmínka o tom, že většina českého národa byla po určitou dobu „protestantského vyznání“ (nebylo by na místě rozlišovat mezi různými protestantskými vyznáními?), na kterou navíc navazuje zmínka o husitství, tj. o době předcházející vzniku protestantismu (s. 5). Pojednání o evropských bezvěreckých spolcích na s. 6–7 jako by se omylem „zatoulalo“ do podkapitoly o specifičnosti českého prostředí.

Ústřední kapitola práce věnovaná dějinám českého antiklerikalismu je vhodně rozdělena na dobu počátků národního obrození, dobu dotvoření moderního českého národa a dobu první republiky. Chronologické vymezení obou prvních částí je ovšem dost nejasné: v první z nich se objevují např. i zmínky o mladočeších a o modernismu (s. 13), tedy o době konce devatenáctého či začátku dvacátého století, a ve druhé zase návraty do první poloviny devatenáctého století (např. v pojednání o Havlíčkovi na s. 20–22). Také zde by se daly vytknout některé nepřesnosti (např. Jiráskův román *Temno* lze stěží spojovat s popularizací husitství, jak studentka činí na s. 17).

Poslední část této kapitoly pojednávající o době první republiky je už jen velmi krátká (jedna strana). Stručná je i závěrečná kapitola věnovaná představitelům českého antiklerikalismu. Je v ní řeč pouze o čtyřech osobnostech, jejichž výběr je diskutabilní. Podkapitolu o T. G. Masarykovi navíc jako by už studentka nestačila „dopilovat“ (např. první dva odstavce působí spíš jako heslovitý koncept než jako definitivní text).

Závěry práce jsou zajímavé a celkově lze říci, že pisatelka solidně pronikla do problematiky českého antiklerikalismu i obecně religiozního rozměru české společnosti v době utváření

novodobého českého národa. V rozsahu odpovídajícím bakalářské práci s daným zaměřením zmapovala i religionisticky velmi zajímavá témata typu náboženských prvků v českém národním hnutí.

Bibliografie je vhodně rozdělena na primární a sekundární literaturu. Primární literatura nicméně není příliš bohatá a sekundární literatura zase není uspořádána abecedně. Z formálních nedostatků práce je jinak nutné zmínit především ne vždy dostatečné uvádění údajů v poznámkách (už v pozn. 1 se např. objevuje odkaz „Z. Nešpor, s. 261“ bez uvedení názvu knihy, na kterou je odkazováno, přestože Bibliografie obsahuje dva tituly od Zdeňka Nešpora).

Číslování stránek chybně začíná až první kapitolou. Číslování jednotlivých částí práce je místy zmatené (čísla 3.1.1. a 3.2.1. figurují vždy u dvou různých podkapitol). V práci se objevují některé grafické nedostatky (např. střídavé odsazování a neodsazování prvního řádku jednotlivých odstavců na s. 39 a jinde). Klíčová slova v angličtině neodpovídají klíčovým slovům v češtině.

Jazyková stránka práce je poměrně problematická. Bylo by možné uvést řadu příkladů špatné češtiny, z nichž některé by snad mohly být považovány za překlepy (viz např. věta „jaro 1920 se politika radikalizuje“ na s. 33) a jiné za projevy stylistické neobratnosti (např. souvětí „mluví-li se o knězi, kterému není co vytknout..., neopomene, dobová publicistika zmínit, že jeho jednání je, oproti zbytku z jeho sociálního, stereotypně zařazeného, okruhu, jen výjimečné“ na s. 39). Na s. 25 se objevuje skloňování „Juliešem Grégrem“ místo Juliešem, na s. 41 překlep „Garrig“ místo Garrigue.

Vzhledem k výše uvedeným dílčím nedostatkům předběžně navrhuji klasifikovat předloženou bakalářskou práci, kterou obsahově pokládám za nadprůměrnou, stupněm velmi dobře (tj. 2).

V Brně dne 14. července 2014

Mgr. Vít Machálek, Dr. Th.D.